

[Aksel Møller.]

de Tab, som Krigen har forvoldt paa dansk Ejendom, er skabt ved Handlinger, som har været rettet mod det danske Samfund eller, for Luftangrebene Vedkommende, mod den Fjende, som stod i vort Land. Men derved bliver Anvendelsen af den almindelige Forsikringsvirksomheds Princip med den forskellige Risiko og Inddelingen derefter aabenbart uanvendelig. Dette Princip Motivering er jo nemlig, at Ejeren af den forsikrede Ejendom frivilligt giver sit Hus et Udstyr eller Anvendelse, som forøger Risikoen ud over det normale. En saadan Evne hos Ejeren til selv at afgøre, hvilken Fare han vil udsætte sin Ejendom for, har jo næsten intet ordentligt Menneske haft i Danmark over for Krigens Vilkaarlighed. Jeg siger udtrykkeligt: intet ordentligt Menneske, for naturligvis tænker jeg ikke med disse Betragtninger paa dem, der stillede deres Ejendom til Raadighed for Fjenden og lod deres Virksomheder benytte til Fordel for Fjenden.

Delingen af vore Bygninger i fem Krigsforsikringsforbund er derfor ud fra mit Partis Betragtning en Fejl. Virkeligheden, synes jeg, er ogsaa kommet til at understrege denne Fejls Omfang. Af den Opgørelse, der nu foreligger over Fordelingen af Forsikringsbidragene, kan man se, at Skader og Omkostninger paa samtlige fem Forbund for Bygninger er godt 213 Mill. Kr. af en Forsikringssum paa 28,2 Milliarder. Det vil sige, at hvis der havde hersket fuld Solidaritet, skulde Bidragene opkræves med ca. 7½ Promille. De paalignede Bidrag ligger langt fra denne Solidaritet; Erhvervsejendomme skal betale op til 22 pro mille, Købstæderne 15, København, Frederiksberg og Gentofte 7, bymæssige Bebyggelser 2 og Landbrugets Bygninger ca. 0,7 eller 0,8 pro mille.

Det er denne Ulighed, vort Forslag til Beslutning vil opfordre den høje Regering til at søge udjævnet. Om Berettigelsen af en Udjævning af denne umaadelige Ulighed behøver jeg næppe at sige mere, end jeg allerede har sagt; om selve de Kendsgeninger, der nu foreligger for os, efter at vi har gennemlevet Krigen og set dens Udviklingslinier og dens Ødelæggelsesvirksomhed, har jeg sikkert sagt nok, og om Fremgangsmaaden ved denne Udjævning skal jeg ikke

sige ret meget. Jeg gør mig den Forhaabning, at Sagen vil blive behandlet i et Udvalg, og jeg vil derfor ikke forskertse en rimelig Ordning ved her at føre Talen op i de absolutte Udtalelsers Forpligtelser.

Dog vil man maaske tilgive mig, at jeg giver Udtryk for nogle af de Tanker, som mit Parti har gjort sig om Fremgangsmaaden. Det forekommer mig, at der er to Udveje, som springer i Øjenene. Jeg skal ikke dermed sige, at der ikke kan være andre, og mit Parti er indstillet paa at drøfte ethvert Forslag, som sigter mod Maalet. Den mest revolutionerende Fremgangsmaade i Forhold til den gældende Lov er at slaa en Streg over det hele og lade Staten udrede Erstatningerne. Det er en Fremgangsmaade, som vilde harmonere med hele det Synspunkt, som jeg her har anlagt paa Skadesaarsagen og den samfundsmæssige Solidaritet. Men medens der altsaa i alt dette er en god Motivering for at betrede denne Udvej, skal det naturligvis indrømmes, at den staar som en Knytnæve til et blaat Øje til vor nuværende Pengepolitik. Trods denne Disharmoni mener jeg, at Tanken maa drøftes ganske udogmatisk. De finansielle og pengepolitiske Konsekvenser maa afvejes over for de iøjnefaldende Fordele, som en saadan revolutionerende Fremgangsmaade i Forhold til den gældende Lov rummer i Spørgsmaalet baade om Fordeling mellem By og Land og mellem Ejer og Lejer.

Dernæst er der naturligvis ogsaa Mulighed for en Fremgangsmaade, der blot foretager en Udjævning af Bidragen's Højde ved en delvis Hjælp fra Staten. Man kunde simpelt hen fastsætte en fælles Promille for samtlige Ejendomme til f. Eks. 5 og lægge Resten over paa Staten. Ved Anvendelsen af denne Fremgangsmaade maatte Forudsætningen naturligvis være, at de betydelige uafgjorte Skader paa Landbrugets Markjord og vel ogsaa Skovskaderne overtoges af Staten. Det danske Landbrug kan jo egentlig gaa til Capitol og takke Guderne for, at General Montgomery gjorde Holdt Syd for den danske Grænse. Hvis Landet skulde have været kæmpet frit Fodsbred for Fodsbred, var Udviklingen paa det Omraade, vi her beskæftiger os med, forløbet paa en helt anden Maade. Men skaandede Landkrigen eller Felthærenes Krig det danske Landbrugs Bygninger, saa skaandede Fjenden i